

MICHALS LIEFDE

Wij weten niet veel van Michal. Ze is met David gehuwd geweest, is toen aan een ander gegeven en later weer tot David teruggekeerd. Er werd maar over haar beschikt, zij zelf had weinig in te brengen.

Saul heeft haar aan David gegeven, opdat ze hem ten valstrik zou zijn en Michal heeft eenvoudig, door met David te huwen, het bevel van haar vader opgevolgd.

Gelukkig, dat Michal David liefhad. Van die liefde heeft ze hem het bewijs gegeven, toen ze hem waarschuwde voor de boden van Saul, die waren afgezonden, om hem te doden. Toen heeft zij hem tevens door vrouwenlist gered, door een beeld op zijn legerstede neder te leggen en dat heeft ze gedaan, terwijl ze wist, dat ze met haar daad zich den toorn van haar vader op den hals kon halen. Waartoe Saul in zijn toorn in staat was, blijkt wel dááruit, dat hij eens, toen hij hevig vertoornnd was op zijn zoon Jonathan, met zijn spies naar hem wierp.

Michal heeft David liefgehad. Van wat er later gebeurd is, weten we weinig. Zij is de vrouw van een ander geworden, natuurlijk ook alweer, omdat ze daartoe gedwongen werd, en het schijnt, dat die andere nogal tevreden over haar geweest is. Toen ze tenminste door Abner weer naar David gevoerd werd, liep die man treurend achter haar aan.

Later ontmoeten we haar weer in Davids huis. Als David de ark heeft opgebracht naar Jeruzalem en in zijn eigen huis terugkeert, is het Michal die hem ontvangt. Van Davids andere vrouwen lezen we dan niets. Het is Michal, die tot hem spreekt, Michal, tot wie hij het eerst heengaat en het schijnt dus wel, dat de vroegere verhouding geheel hersteld is geworden.

Michal had David lief.

Maar Michal heeft een Sauls-natuur gehad. Ze is heerschzuchtig en hooggevoelend. En als ze bij het inbrengen van de ark te Jeruzalem heeft gezien, hoe David zijn koninklijke waardigheid aflegde, om met zijn dienstknechten en dienstmaagden voor de ark te huppelen en te springen, heeft ze hem in haar hart veracht. Zie, toen is haar trots met haar liefde in botsing gekomen en straks ontvangt ze David met scherpe woorden op de lippen.

* * *

Michal heeft David liefgehad, maar dat neemt niet weg, dat ze getracht heeft, hem op het verkeerde pad te brengen. Hoewel ze hem liefheeft, wil ze hem overhalen, in 't vervolg trotsch en hoog te zijn in plaats van nederig en eenvoudig. Ze wil

Doch Michal, de dochter van Saul, had David lief.

1 Sam. 18 : 20a.

hebben, dat hij ook in de tegenwoordigheid Gods en voor Zijn aangezicht koning zal zijn.

Dit is niet goed geweest van Michal. En uit haar geschiedenis blijkt, hoe noodig het is, dat onze liefde geheiligd wordt door de vreeze des Heeren. Ook voor Michal was er een plaats vóór de ark geweest. Ook zij had deel kunnen hebben aan Davids geheiligde vreugde. En samen hadden ze zich mogen verblijden in de dingen des Heeren.

Zoo is het niet geweest. Zij heeft David in zijn nederigheid en ootmoed niet verstaan. En dat kón ze ook niet, hoe lief ze hem ook had. Dat had ze alleen gekund, als zij zelf nederig was geweest en ootmoedig, als ze zelf eerst had leeren knielen voor den Heere. Dan zou haar liefde voor David geheiligd geweest zijn, dan zou haar liefde voor David ten rijken zegen hebben kunnen zijn.

Wij mogen niet hard over Michal oordeelen. Ze heeft een zwaar leven gehad. Wat heeft ze in haar huwelijksleven al niet moeten ondervinden. Het leed heeft haar niet weeker gemaakt, integendeel. Hier is veel eerder sprake van ongebrokenheid en hardheid. Hoeveel anders zou misschien haar leven geweest zijn, als ze een gelukkige echtgenoot was geworden.

Mogen we echter over Michal niet hard oordeelen, haar leven mag ons wel waarschuwen.

Zij mag ons leeren, dat het nog niet steeds goed is, ook al hebben we onzen man of verloofde lief. Wij kunnen hem zelfs, als bij ons de vreeze des Heeren niet gevonden wordt, door onze liefde wel kwaad doen. We kunnen hem tot veel verkeerde dingen overhalen. Dan meenen wij het misschien heel goed. Michal heeft het zeker ook wel goed met David gemeend. Maar 't gevolg was toch, dat zij David den verkeerden weg wilde opvoeren.

Zoo kan het ook met ons zijn. Daarom is het, ook voor ons liefdeleven, van zoo groot belang, of we al of niet den Heere liefhebben. Wij moeten Hem liefhebben boven alles en in alles. En onze aardsche liefde moet doorlouterd worden door de liefde tot Hem. In onze aardsche liefde moeten wij Hem willen dienen. En wij moeten den geliefde steunen op het pad, dat voert naar het eeuwige leven.

De liefde van Michal voerde van God af, onze liefde moet tot God heen leiden. Hoe het dan ook komt, het komt goed. Is leed ons deel, het zal ons niet verbitteren. Vreugde en verdriet zullen wij, ook in ons liefdeleven, ontvangen uit de hand van Hem, Die ons nabij wil blijven en Die ons, wat ons deel ook zal zijn, alles ten zegen doet strekken.

K.

WIJ EN HET MODERNE LEVEN

Bij gelegenheid van het zilveren feest van het „Algemeen Nederlandsch Verbond,” zijn o.m. deze woorden gesproken: „En de vrijheidszin zit elken Nederlander, of hij Hollander, of Vlaming, of Zuid-Afrikaner is, in het bloed. De kinderen van de lage landen zijn ruime vergezichten en wijde vlakten gewoon. Zij moeten ruim kunnen ademen. Geen belemmeringen moeten hun in den weg treden. Zij moeten zichzelf kunnen zijn. Zij buigen zich gaarne onder het gezag, mits de vrijheid onder dat schild tot haar recht komt.”

Toen ik dit las dacht ik: dit is wel de Nederlandse vrijheidszin op haar schoonst geteekend. En werkelijk: wat hier gezegd werd, is waarheid. Onze geschiedenis is daar om het te bewijzen. Maar ook: evenals de enkele mensch heeft een natie de gebreken van haar deugden. En aan die gebreken denkend, zou men kunnen uitroepen: „Vrijheid, wat is er in uw naam al gezondigd!”

Dit zondigen nu in naam der vrijheid, we moeten het ons diep inprenten, wordt door onzen modernen tijd in de hand gewerkt. En aangezien het bederf van 't beste leidt tot het allerslechtste, is de bandeloosheid één der ergste zonden van onzen tijd.

Natuurlijk, wie eindigt met zich van alle banden los te maken, begint met zich zekere losheid van beweging te veroorloven in naam der vrijheid. En de leus is daarbij: „wij willen ons-zelf zijn.”

Persoonlijkheid is een kostelijk bezit. En ieder heeft het recht en de plicht zijn eigen persoonlijkheid te verdedigen tegen aanvallen van wie dan ook. Geen enkele ouder, geen enkele leeraar mag het er om te doen zijn, eigen persoonlijkheid op te dringen aan kinderen of leerlingen.

Maar wat is dat eigenlijk: persoonlijkheid?

Nee, wees maar niet bang, dat ik over dit begrip op filosofische wijze zal gaan redeneeren. Al zou ik 't kunnen, ik zou 't niet willen. Want het is mij er om te doen in deze rubriek op practische wijze te helpen en te steunen.

Wanneer je zoo eens de uitingen beluistert, die, dikwijls luid genoeg, over dit onderwerp ten beste worden gegeven, dan begin je soms bijna te gelooven dat persoonlijkheid is: het uitleven van je slechtste eigenschappen. „Ik wil, wat mijn natuur wil. Juist dat. Wat mijn hart verlangt, dat doe ik. Daarvoor ben ik mensch!” laat Gustav Frenssen (die het overigens ook wel beter blijkt begrepen te hebben) een van zijn heldinnen zeggen.

„Wat mijn natuur wil!” Maar bijna tegelijk hooren wij, christenen, het ernstige woord van den Catechismus, dat immers in den Bijbel zijn grond vindt: „waar onze natuur alzo is verdorven, dat wij in zonden ontvangen en geboren worden.”

Dus: wat de natuur wil, dat is: wat de zonde wil. En dat zou vrijheid zijn?

Dat zij, die met de zonde niet rekenen, 't zoo voorstellen, is nog te begrijpen. Maar onder christelijk-opgevoede jonge menschen kunnen dergelijke begrippen toch niet bestaan?

Toch — en dit is juist het gevaarlijke — omdat onze natuur en ons verstand verdorven zijn, daarom neigen hart en hoofd zich tot een vrijheid, die geen vrijheid is. Ook bij degenen, die leven bij 't licht van Gods Woord, doch maar al te dikwijls verzuimen zich hierdoor te laten voorlichten.

Gelukkig komt het niet altijd tot uitersten. Ook aanleg en karakter spreken een woordje mee. Sommige menschen voegen zich gemakkelijk onder zekere maatschappelijke en zedelijke wetten. 't Is hun als ingeboren, ingetogen te wezen en 't schoone en goede te zoeken. Doch voor hen, die een beetje vrijbuitiger zijn aangelegd, is onze tijd gevaarlijk.

't Lijken zulke onschuldige dingen soms waarmee wordt begonnen: een vriendschap, zoo maar uit tijdverdrijf gesloten en niet eens al te ernstig gemeend; een pretje, waarin vader en moeder, omdat ze oud zijn en geen behoefte aan uitgaan meer hebben, natuurlijk zonde zien; een wensch, waarvan we de vervulling doordrijven willen, alleen maar om te toonen dat we toch heusch geen kinderen meer, maar dat we onszelf zijn. Dat we een eigen wil hebben.

En we bedenken niet, dat die wil altijd, sinds de paradijs-geschiedenis, zich stelt en zich moet stellen onder één van deze beide machten: God of Satan. We kunnen niet ons-zelf zijn, omdat we niet van ons-zelf zijn. Wie niet het recht erkent, dat God op hem of haar heeft, stelt zich vrijwillig in dienst van Satan.

Zóó wordt het meest niet gevoeld. Ook nu nog zeggen wij, als zooveel eeuwen geleden de Joden, tot wie Jezus van vrijmaking sprak: „Wij hebben nooit iemand gediend; hoe zegt gij dan: Gij zult vrij worden?” Satan weet het dienen zoo gemakkelijk te maken. In 't begin voelt ge 't niet als dienen. 't Lijkt vrijheid, de meest volkomen, de meest ongebonden vrijheid. Vrijheid in allerlei vorm, edele gedachten, edele daden, voor wie, naar menschelijke spraak, edel aangelegd is. Onschuldige genietingen voor hem of haar wier ziel meer naar het materiele haakt; slechts ruwe ongebondenheid voor wie alleen daarin voldoening vindt. Doch over de laatsten halen de eersten hooghartig, of medelijdend, de schouders op. En ze beseffen niet, dat zij zelve gebonden voortgeleid worden, steeds verder van God af, tenzij. . . .

„Indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zoo zult gij waarlijk vrij zijn.”

J. M. W.—W.

EEN LEUK GROEPJE

Of het alleen om de leuke kleederdracht is, dat we bijgaand kiekje plaatsen? Alleen niet, hoewel toch voor een groot deel. Want als al onze lezeressen, die deelnemen aan een nuttige cursus, ons een

kiekje ervan stuurden, wie weet voor hoelang we dan voorraad zouden hebben. Maar, niet waar, jullie vinden 't wel goed, dat we deze Zeeuwsche meisjes hier een plaatsje geven? En als er op andere dorpen cursussen bestaan, waarvan 't grootste gedeelte der

deelnemers nog een typisch, al meer en meer verdwijnend costuum dragen, 't zij ze Friezinnetjes of Overijsselschen of wat ook zijn, ze kunnen eveneens op gastvrijheid rekenen. Mits er niet ál te veel komen natuurlijk.

Wie dus deze Zeeuwsche vrouwen en meisjes zijn? Deelnemers aan een cursus voor kraamvrou- en zuigelingenverpleging, die gegeven werd door mevr. Dr. Hondelink—Van Voorthuizen te Waerde in Zeeland (de middelste der drie staande dames). En 't feit, dat het juist zulk een cursus is, beïnvloedde ook wel een beetje ons besluit, om de kiek op te nemen. Want op die cursussen geschiedt mooi en nuttig en noodig maatschappelijk werk. Kleine kindertjes zijn zulke broze wezentjes, en 't zijn tegelijk onze grootste schatten; daarom moet iedere vrouw en ieder meisje, getrouwd of niet, wanneer ze wel eens met kinderen in aanraking komt, er iets van weten, hoe ze verzorgd en verpleegd moeten worden.

Wie niet al te jong meer is, doet goed om, wanneer er in haar woonplaats een dergelijke cursus gegeven wordt, deze te volgen.

En hiermee heb ik genoeg gezegd, om onze Zeeuwtjes bij u in te leiden. 'k Hoop dat er onder 't groepje meerdere zulke trouwe en meelevende lezeressen van M. L. schuilen als die ééne, die ons 't kiekje toezond.

J. M. W.—W.

ZOMERAVOND

Door den westenwind bewogen,
Altijd naar één kant gebogen,
Staan de wilgen aan de sloot
Van het weiland, dat daar gróót,
Vlak en wijd tot aan den einder
Onder d'avonnhemel droomt —

Wolken hangen als een sluier
Fijn doorzeefd van 't late licht,
Werpen schaduw over 't weiland,
En de bloemen, dicht
Gerijd langs vaart en spoordijk,
Blond gebloei van goud en blauw,
Kleuren blij de groene vlakke,
héél de wijde gouw. —

SONJA.

IN HET ZONLICHT

Naar een schilderij van Carl Muddfield

VAN BOEKEN

Eerst komen er drie verzen. Nu is Mej. Kuyper in de poëzie niet bijzonder sterk en deze verzen konden dan ook heel goed weggelaten zijn. Natuurlijk zijn er mensen, die ze mooi zullen vinden en in zooverre schaadt de opname dan ook niet. Maar als men op het titelblad van het boek leest: schetsen en gedichten, verwacht men toch iets anders.

Dan volgen de tien schetsen, die we hier niet allemaal bespreken kunnen. Dat is ook niet nodig. Mej. Kuyper is niet de eerste de beste en uit haar vorige boeken weten we nu wel, met wie we te doen hebben. Wie dus dit boek koopt, weet ongeveer, wat er van te verwachten is.

Ongeveer. Want in dit boek gaf Mej. Kuyper toch ook wel weer iets nieuws. Hier is geen reisbeschrijving, hier ook geen roman in brieven, hier tien schetsen, die over de liefde handelen.

In de inleiding zegt de schrijfster, „dat er velen zijn, die hun door liefde verteederde harten aan bloed hebben gereten aan de doornen en de distelen, die weliger dan wellicht ergens elders weten te wassen in Liefde's lusthof”. Iets er van heeft Mej. Kuyper gezien in anderer leven. Iets er van is ook door haar eigen leven gegaan. En daarvan wil ze nu vertellen.

Voor Mej. Kuyper iets nieuws dus. Als ik dan ook zeg, dat we nu wel zoo langzamerhand weten, wat we van deze schrijfster hebben te verwachten, bedoel ik daar mee, dat we nu wel weten, op welk niveau ze staat en wat dit betreft, is het dus niet nodig, bij alle schetsen stil te staan. De eene is beter dan de andere, maar ze zijn alle leesbaar.

Een van de beste schetsen is wel: Signalement. Die getuigt van een scherpe visie en van een liefdevol begripen. Het is daarom, dat ik van deze schets iets zeggen wil.

In een hotel logeert een moeder met zes kinderen. Hun kamer is op de bovenste verdieping, klaarblijkelijk is de moeder niet gefortuneerd. De familie wacht op een bericht, dat maar niet komt. Eindelijk komt er een bericht, maar dat is dan ook al.

Nu is het de verdienste van Mej. Kuyper, dat ze zich voor overdrijving gewacht heeft. Ze blijft sober. Ze meet het lijden van de wachtende vrouw niet uit. Ze schildert niet met helle kleuren, hoe lang de moeder het wachten moet vallen. Dat voortdurend vragen aan den portier, of er niet iets is gekomen, houdt ons in spanning. Er moet iets komen. En dan de briefkaart, die, hoe goed ook op zijn tijd, nu een nietswaardig ding is. 't Had een brief moeten zijn. En nu voelen we de teleurstelling zoo goed, juist door die tegenstelling van briefkaart en brief.

Van Liefde's Leed, schetsen en gedichten door H. S. S. Kuyper. Uitgave van J. H. Kok te Kampen.

Mej. Kuyper had het ook anders kunnen doen en menige schrijfster zou het anders gedaan hebben. Zij zou een brief hebben laten aankomen, om dan, met een tooneelwending, de teleurstelling wel heel groot te maken. De moeder hoort dat er een brief is, ze komt in groote spanning en dan, als de brief op haar kamer is, merkt ze, dat het een onverschillig zakenschrijven is.

Zoo had Mej. Kuyper kunnen doen. Maar ze deed het niet. Ze sprak alleen van een briefkaart en juist door haar sobere teekening bereikt ze, dat we alles zien gebeuren. We zien de briefkaart, nu, in deze omstandigheden, een vodge.

De moeder wordt ernstig ziek en dan moet er naar den vader getelegrafeerd worden. Die is op 't oogenblik in een duur hotel in Interlaken.

Ziehier de tegenstelling. De moeder, op de bovenste verdieping ergens weggestopt; de vader, die 't er van neemt en zijn vrouw, die weer een kleine verwacht, alleen laat.

De moeder sterft en, als ze gestorven is, dan komt de vader. En dan heeft hij het druk over zijn schrik, toen hij de tijding van de ziekte van zijn vrouw kreeg. Hij denkt alleen aan zichzelf en, als hij in het hotel komt, is het zijn eerste zorg, een goede kamer te krijgen.

Naast vader en moeder teekent Mej. Kuyper, ook sober en eenvoudig, de oudste dochter, een behulpzaam meisje, dat haar moeder zooveel mogelijk helpt en, vroeg rijp, het leed van de moeder kent en begrijpt.

Heel deze schets is in den goeden toon gehouden, is af van het begin tot het eind. Dit moge dan klein werk zijn, het is ook knap werk en elk onderdeelje werd door de schrijfster liefdevol verzorgd.

Er staan nog wel meer goede dingen in dit boek, maar deze eerste schets vind ik toch de beste en de personen, waarvan Mej. Kuyper hier vertelt, vergeten we niet weer.

Dit is, hoe kan het anders, inzonderheid een boek voor vrouwen en meisjes en het is ook daarom, dat ik het in dit tijdschrift gaarne bespreek. Natuurlijk mogen ook de „heeren” het lezen en ik hoop van harte, dat niet velen in de eerste schets hun „signalement” mogen vinden, maar misschien zullen er toch wel velen zijn, die eens een kleine waarschuwing nodig hebben en voor wie een schrikje geen kwaad kan doen.

Van harte beveel ik dit boek van Mej. Kuyper aan. Bij veel, wat er zoo al uitkomt, steekt haar werk gunstig af. Ik hoop, dat veel van mijn lezeressen met „Van Liefdes Leed” zullen kennis maken.

K.